

Den styrkede pædagogiske lærerplan for

Kvong Børnehus – et dagtilbud for 0-6 årige

Indledning

I Kvong Børnehus har vi altid fokuseret på omsorg, leg, tryghed og fællesskab. Vi tager udgangspunkt i Barnets nysgerrighed, interesse og udvikling. Leg og læring er noget der foregår hele dagen! Vi har for det meste tilbudsorienterede aktiviteter på et eller flere givne tidspunkter i løbet af dagen. Eksempelvis lav mad, gåtur, legeplads, bål-mad, klippe/klistre og gymnastiksal. Vi er bevidste om at børns læring og dannelse finder sted hele dagen både i fastlagte aktiviteter, rutinemæssige situationer og børneinitieret leg. Derudover har vi sørget for at danne et læringsmiljø, hvor vi også er opmærksomme på den fysiske indretning. De 6 lærerplansområder er stadig i fokus og bliver løbende evalueret.

En fra personalet har været på kursus i den nye styrkede lærerplan, og der er på en pædagogisk dag, blevet holdt oplæg derom. Vi evaluerer løbende på personalemøder omkring det enkelte barns udvikling, og om vi opfylder formålsbestemmelserne for dagtilbud. Ligeledes har vi fokus på om vi gør det, vi siger vi gør! Eksempelvis anerkendende pædagogik = minus negativ grænsesætning.

For at gøre det nemmere at synliggøre dette har vi udarbejdet et skriftligt materiale, hvor vi i punktform har nedskrevet eksempler på, hvad vi gør inden for de 6 områder i lærerplanen, dog med fokus på helheden. Ligeledes har vi med ord og billeder lavet et ophæng, som er nemt tilgængeligt og forståeligt for forældre og andre, som kommer i huset.

Alsidig personlige udvikling

Mål:

- Barnet skal have oplevelsen af at være en vigtig del af børnehusets fællesskab ("have sat sine spor")
- Barnet skal have mulighed for at opbygge selvværd, afprøve grænser og udtrykke følelser.
- Blive selv hjælpen og selvstændig i forhold til alder og udvikling.

Metoder:

- Vi laver barnets mappe
- Fotografier
- Diasshow på faldskærm
- Kendskab til barnets nærmiljø
- Overleveringssamtaler
- Snak om følelser

- Vi fejrer fødselsdag (bliver ældre og større)
- Se i øvrigt afsnit om tryghed, selvværd, og leg herefter.

Tryghed

I dagligdagen er børnene opdelt i tre grupper, de mindste børnehavebørn på gul stue og de ældste på grøn stue, dog er hele børnehaven ofte sammen eller på tværs i små grupper, Men der bliver altid spist madpakker og frugt opdelt på gul og grøn stue. Til hver stue er der tilknyttet primær voksne. Det giver børnene tryghed at vide, hvor de hører til især i opstarten. De ved, hvem der er deres primære voksen, og hvor de f.eks. skal sidde og spise. Vuggestuen er for de yngste børn fra ca. 8 måneder og op til 2 år og 11 måneder, her er 6-8 børn tilknyttet samt tre faste voksne. Vuggestuen har dør fra fællesgarderoben. Det kan til tider give støj og uro, derfor er det vigtigt vi er opmærksomme på at det er nødvendigt at holde døren lukket på givne tidspunkter i løbet af dagen.

Dagen har en fast rytme, hvor forudsigelighed er et nøgleord. Aktiviteterne kan være både planlagte og spontane, men vi har gennem dagen elementer, der går igen hver dag. (formiddagsmad, faste spisetider, sang eller historie i puderummet osv.) Men de helt små børns behov går selvfølgelig forud for vores fastlagte rutiner.

Det skaber tryghed for børnene at de ikke er i tvivl om hvad de må og ikke må. Derfor er det vigtigt, at de voksne giver klare udmeldinger i dagligdagen.

Der skal være nærhed, tid til knus og kram, alt sammen noget der er med til at skabe en atmosfære, hvor børnene tør vise deres følelser, og hvor de kan få støtte og hjælp, når der er brug for det.

Vi har skabt traditioner, især i forbindelse med højtiderne og bl.a. derigennem giver vi børnene en fornemmelse af årets gang.

Selvværd

Vi finder det vigtigt at rose barnet for det det er, og ikke for hvad det præsterer. At vise barnet de muligheder det har og respektere dets valg.

Igennem ord og handlinger vise børnene at vi ser og oplever at de er forskellige, og at det er i orden.

Leg

Vi prioriterer legen højt, det er gennem leg man lærer, oplever og dannes, derfor skal legen gerne være det gennemgående element dagen igennem. Legen er barnets udtryksmåde og er høj grad

med til at udvikle barnet. Legen afspejler det, der rører sig i barnet og i dette, kan vi støtte barnet. Eks.: Et barn har været ved lægen, og leger læge dagen efter. Barnet får bearbejdet oplevelsen, men viser også hvilke følelser besøget har sat i gang hos barnet.

Parallellege: Leg ved siden af hinanden, hvor de inspireres af de andres leg. Denne type leg oplever vi især i vuggestuen.

Kammeratskab: Gennem legen kan man knytte nye venskaber.

Socialt samvær: Gennem legen lærer børnene de regler og normer, der kræves for at være sammen med andre på en positiv måde.

Bearbejdelse af viden: Man leger en oplevelse man har haft. F.eks. et besøg på Falck stationen eller at man er blevet storebror eller søster.

Fantasi: Man bruger fantasien til at udvikle legen.

Spontanitet: Legen opstår pludselig ved at man f.eks. tager en pind op. Fantasien går i gang og legen får lov til at udvikle sig.

Erfaring/Gentagelser: Legen gentager sig, og for hver gang bliver oplevelsen mere kendt, og man kan fylde flere detaljer af oplevelsen på.

Identitet/rolleleg: Gennem f.eks. rollelegen "far-mor-børn" oplever barnet sin plads i forholdt til mor og far. Man har muligheden for at tage rollen som mor, og derigennem får en større erkendelse af mor/barn forholdet.

Vi giver børnene tid til at lege, men er også med til at støtte barnet, så det får de bedste muligheder i samværet med de andre børn.

Eks. 1: Et barn har svært ved at komme ind i gruppen. Vi går i gang med at lege købmand med barnet. De andre børn kommer og køber, og når vi synes legen er godt i gang, overvejes der, hvad der er bedst at gøre i den givne situation, at fortsætte på børnenes præmisser, trække sig ud af legen eller fylde på legen så den kan fortsætte.

Eks. 2: En lille gruppe børn har svært ved at få legen i gang, da et af børnene vil bestemme hele legen. Vi støtter børnene i, at det er O.K. at sige fra overfor hinanden. Det hjælper barnet til at blive en selvstændig person og stille sig kritisk og sige fra, både over for børn og voksne.

Vi kan være med til at støtte barnet i at finde sin egen måde at formulere sig på, og prøve sig selv af på både i skabende og sociale lege, samt i alment samvær med andre.

Kontekst:

Hvad mener personalet der er positivt i forhold til et sted, hvor der prioriteres, at det skal virke indbydende, inspirerende, rolig, give lyst til at lege/udfolde sig og plads til fordybelse/læring

- Der hænger fotocollager på væggene
- Vi hænger det op børnene fremstiller
- Der er kommet mærkater på kasserne, således at tingene ser mere indbydende ud og knap så rodet.
- Der hænger inspiration til læring på væggene.
- De vilde lege skal foregå i det store pudrum, gymnastiksalen eller udenfor.
- At der er ro i gangen, så dagen starter trygt.
- Opmærksomhed på at lukke dørene til vuggestuen og gul stue, for at skabe ro især for de mindste.
- Alle børnene har deres egne mapper fra første dag i børnehuset, her bliver løbende sat tegninger, fotos og sange m.m. i.
- Vi har en fælles mappe, hvor man kan se billeder af sig selv og alle de andre børn, som engang har gået i vores børnehave.
- Når vi deler børnene op i mindre grupper.
-

Hvilke iagttagelser har vi gjort os indenfor dette område

- Børnene er meget glade for deres mapper, de bliver flittigt brugt.
- Vores fotocollager med glimt fra hverdagen er meget populærere, også at kigge på sammen med forældre.
- Det er blevet nemmere at rydde op både for børn og personale, efter vi har sat mærkater på kasserne, det gør huset mindre rodet at se på.
- Børnene kan godt lide at opholde sig på badeværelset, (det er et forholdsvis stort rum med ovenlys).
- Nogle gange bliver det for vildt og larmende i pudrummet, især når musikken også spiller.
- Det giver andre lege relationer, når vi tager nogle af børnene fra i små grupper.
-

Hvad skal vi være opmærksomme på:

Vi skal blive bedre til at rydde op og sortere jævnlige

Når vi hænger børnenes produkter op, betyder det meget at det hænger pænt og ikke rodet, det virker mere roligt og ser mere indbydende ud.

Det kan være svært at få ro til at fordybe sig i en leg, hvis der er for mange børn samme sted.

Hvad mener personalet der er positivt i vores institution i forholdt til tryghed, omsorg, venskaber, motiveret personale, faste rammer, struktur, selvstændighed, empati, alders relevante tilbud og plads til forskellighed:

Der er et godt psykisk arbejdsmiljø de voksne imellem og det smitter af på børnene, det giver en positiv atmosfære.

At der er plads til forskellighed blandt personalet, giver motiveret personale. Dog skal vi være opmærksomme på at den pædagogiske grundholdning og måden at håndtere den på skal være

ensartet, så børnene oplever tryghed og faste rammer. Børnene oplever at de voksne har humor og respekterer hinanden. Det giver en god atmosfære.

Aktiviteter med børnene bliver tilrettelagt således, at de dage, hvor vi er få på arbejde, sætter vi ikke de store projekter i gang, det er med til at børnene stort set ikke oplever stressende voksne.

Der er en fast rytme i dagligdagen, og de voksne tager altid tid til at vinke med barnet. Det er vigtigt at få sagt godmorgen til børn og forældre, når de kommer ind i børnehaven. Ligeledes betyder det meget for os, at vi siger godmorgen til hinanden og til børnene, når vi møder ind. Vi har pt tre stuer, en vuggestuegruppe og to børnehavegrupper, hvor fast personale er tilknyttet. Udover dette har vi en fast person, som er, hvor der er brug for hende. Vi har pt ansat en ekstra fast vikar pga. mange børnehavebørn. Vi finder det vigtigt, at børnene ved, hvem der er deres primære voksen, men det er også i orden, hvis et barn har et specielt forhold til en anden voksen i en periode og søger denne.

De voksne læser, spiller eller går turer med børnene i små grupper, her kan vi også tilgodese de specielle behov, som de enkelte børn måtte have (sprog, særlig sensitiv eller konfliktsøgende). Har man slået sig eller savner sine forældre eller på anden måde er ked af det, er der altid en voksen der trøster og snakke med barnet. Ligeledes opfordrer vi børnene til at tage hånd om hinanden i disse situationer.

Når et nyt barn starter i børnehuset, skal vi være ekstra opmærksomme i den første tid. Der skal være tid til at snakke, og vi skal være opmærksomme på, om de har brug for vores hjælp. Især de små vuggestuebørn har brug for en længere opstartsperiode, her opfordrer vi forældrene til at komme på besøg sammen med barnet flere gange, samt være i huset sammen med barnet i de første dage, alt efter hvordan det går.

Social udvikling

Mål: Barnet skal anerkendes, respekteres og opleve at høre til. Barnet skal opleve at være en del af det sociale fællesskab uden mobning og drillerier, og hvor ingen holdes udenfor. De skal lære at løse konflikter og at forstå at socialt samvær kræver forpligtelse og ansvar.

Metode:

- Leg (se afsnit om leg under tidligere afsnit)
- Venskaber
- Snakke om mobning
- Lærer omsorg
- Regellege
- Spil
- Give børnene retningslinjer og redskaber til løsning af konflikter
- Bede børnene om hjælp når et andet bar skal trøstes

- Gør børnene opmærksom på sociale regler og konsekvensen af at de bliver brudt
- Den voksne skal være en god og tydelig rollemodel

Vi er opmærksomme på, at allerede i børnehavealderen kan der dannes grundlag for mobning, derfor er vi opmærksom på, om der er nogle børn, som føler sig uden for fællesskabet, så vi kan støtte dem i at blive en del af det.

I Kvong Børnehus er det okay at sige nej til at lege, hvis eksempelvis 3 børn er i gang med en god leg og har leget i et stykke tid, så kommer der en 4. og spørger, om hun må være med. Men man siger ikke nej til den ene, og ja til den anden hvis 2 børn spørger! Da vi gerne vil støtte udviklingen af empati, kan vi finde på at spørge: "hvordan tror I Per har det, når I siger nej til ham og ja til Anne??" Samtidig forsøger vi stadig ihærdig at lære vores børn forskel på at sladre og bede om hjælp til at løse en konflikt. Ligeledes er det også vigtigt for os at lære børnene at sige fra verbalt frem for at slå.

Hvad skal vi være opmærksomme på:

- Vi skal holde os selv fast i den anerkendende pædagogik
- Passe på med ikke at gøre os selv til dommer
- Anerkende børnenes følelse/oplevelser af en konflikt, men samtidig sætte grænser
- Være enige om reglerne, så det er tydeligt for børnene, hvad man må og ikke må
- Lytte til børnene, iagttage og handle derefter

Hvad siger børnene? (ud fra små interviews)

- De kan godt li' at gå i børnehave
- De oplever at have bedste venner
- De fleste leger med mange forskellige
- De voksne kan bruges til at lege med, trøste sig, til at hjælpe en, til at lave sjov med, gå turer med, plukke blomster til og så kan de voksne også bruges til at skælde dem ud, som driller eller slår! De voksne kan også bruges til at snakke med, hvis man har et problem! Fortælle historier at læse bøger.
- De fleste synes at de voksne skælder lidt ud, men der er også nogle der synes de voksne skælder meget ud.
- På spørgsmålet: Hvad gør dig rigtig glad, svarede børnene at lege med sine venner, få et knus, spille, når vennerne trøster en, når nogen kilder, at jeg snart skal i skole, at jeg må hvad jeg vil, lege og spille fodbold. Lege i puderum og bygge hule.
- På spørgsmålet: Hvad gør dig ked af det, svarede børnene når nogen driller eller slår, når man ikke må være med, når vi ikke kan finde ud af at lege sammen uden at skændes.
- Med enkelte undtagelser kan børnene godt li' rundkreds, at synge og lege alle sammen.
- På spørgsmålet om spise situationerne, siger børnene: det er rart, hyggelig, bedst at sidde ved små borde, dejligt at få historier, ikke så god hvis der er larm. Meget hyggelig når vi har maddage.

- På spørgsmålet, hvad der sjovt at lave med de voksne, svarer børnene at de godt kan lide at lave noget i en lille gruppe sammen med en voksen. (f.eks. spille og høre historie på personalestuen) Finde frøer i naturen Når de voksne laver sjov. Forskellige aktiviteter (fødselsdagsgaver m.m.)

Konklusion

Vi kan høre at børnene godt kan lide at være i de små grupper både når vi spiser og når vi laver forskellige aktiviteter. Derfor vil vi i højere grad sidde i mindre grupper når vi spiser og holder rundkreds. Vi vil blive ved med at gå ture i de små grupper og bruge personalestuen til små grupper.

De små interviews giver os et fint billede af hvordan børnene har det, og hvad der optager dem. Derfor har vi besluttet jævnligt at lave interviews med dem.

Kommunikation og Sprog

Mål: at udvikle barnets sprog såvel mundtlig som skriftlig.

- At støtte barnets sproglige nysgerrighed

Metoder:

- fortælle/læse historier
- Sætte ord på det vi gør og det vi ser
- Posehistorier
- Rim/remser
- Sang/Rytmik
- Lave bøger med børnene
- Synliggørelse af tegn, tal og bogstaver
- Motivere til børnestavning
- Fælles sangmapper
- Barnets bog
- Samtaler
- Bruge sproget ved konflikter
- Sprogvurdering
- Sproglig træning
- Ord kort
- Navnekort
- Dialogisk oplæsning

Krop, sanser og bevægelse

Mål: Barnet skal opleve glæde ved at bruge og eksperimenterer med krop og sanser. Der skal være et læringsmiljø som stimulerer/udvikler børnenes motorik og sanser

Give barnet kendskab og skabe rammer i forhold til sundhed og hygiejne.

Metoder:

- Gymnastiksal
- Legeplads
- . Bevægelseslege
- . boldspil
- Maddage
- Balance
- Kend din krop
- Sanser
- Klatre i træer
- Hoppepude
- Svømning
- Snak omkring hygiejne bl.a. ved toiletbesøg og madlavning
- Leg med f.eks. mudder og tapetklister
- Som voksne skal vi være bevidste om sammenhæng mellem motorik og indlæring

Kontekst

Alle store børnehavebørn er ude mindst 2 timer hver dag (vi skal være opmærksomme på at de børnehavebørn som er sovebørn også kommer ud hver dag). Vuggestuebørnene er også ude hver dag. Sover ude og er ude at lege mindst en halv time alt efter alder og udvikling. (Der kan forekomme enkelte dage, hvor vejret er for dårligt) Vi lægge vægt på at børnene får vasket hænder ved toilet besøg og inde der spises.

Vi har et stort lyst badeværelse, hvor der er mulighed for at lukke døren til et stort toilet samt et lille og yderlig 2 toiletter som er åben. Vi har 3 små håndvaske til børnene og papirhåndklæder, derudover har vi en høj vask som de voksne bruger ved bleskift o.l.

Vi har et godt psykisk arbejdsmiljø, vi voksne griner og pjatter med hinanden, giver gerne et kram, det smitter af på børnene.

Der tilbydes vand dagen igennem til børnene, som har deres egen drikkedunke med. Ud over frokosten, tilbyder vi formiddagsmad og for de børn som starter meget tidlig, tilbydes også morgenmad, således at alle børnene bliver fyldt op med energi dagen igennem. Vi har faste maddage 2 gange i ugen med varieret kost.

Natur, udeliv og science

Mål: Barnet skal kunne opleve glæde og lyst til at være i naturen, udvikle respekt for naturen og miljøet, herunder bæredygtighed.

At naturen kan bruges som legeplads og give viden og forståelse af dyreliv og fænomener.

Metoder:

- Legeplads med natur liv
- Gåture i nærmiljøet
- Forundringsskab
- Bål
- Ture i skov og strand
- Naturgrupper
- Læren om naturen
- Udekøkken
- Sansehave
- Høns
- Følge haletudseægs udvikling til frøer
- Eksperimenter i og med naturen (vindmøller, hvor hurtig flyder en pind m.m.)

Vi har siden 2012 haft det grønne flag. Det har betydet at vi har arbejdet meget målrettet med at bruge naturen mere i dagligdagen. Det har givet mange nye ideer inde for området, også fordi at vi får meget nyt inspiration fra de grønne spirer.

Forældrene bliver inddraget på forskelligvis, som når vi er på gårdsbesøg, udstiller haletudser i akvarie, som børn og forældre kan se på sammen, et barn har noget spændende med hjemmefra som vises til alle (en død flagermus, fjer e.l.)

Kontekst:

Stor åben og lys legeplads, 2 legegræshøje, de må gerne grave i jord flere steder, stor sandkasse, gemmesteder, steder børnene kan være i fred, mange genbrugsting til leg, mulighed for at cykle. Der er dejlige naturområder tæt på børnehaven, som vi benytter os meget af. Ligeledes har vi en lille bus, som giver endnu flere muligheder for at komme til skov og strand.

Kultur, æstetik og fællesskab

Mål: At give børnene mulighed for at møde og afprøve forskellige udtryksformer. Stimulere og udvikle kreativiteten. Opleve/Udvikle fællesskab normer traditioner og værdier.

Metoder:

- Sang og musik
- Tegne og male

- Kunstudstilling
- Teater
- Kirken
- Koncerter
- Bibliotek
- Moderne medier (computer, fladskærm, kamera)
- Traditioner
- Forskellige metoder
- Danmarks- og verdenskort
- Rim og remser
- BØGER
- Fortællinger
- Musikalsk legestue
- Snak om børnenes forskellige kultur og sprog

Med hensyn til moderne medier, er det gået meget stærkt de seneste år. Det har betydet at vi som personale har skulle forholde os til dette, ud fra den enkeltes egen erfaring og holdning. Vi har fundet et fælles ståsted for, hvordan vi vil inddrage it i Kvong Børnehus. Vi tager børnene med når der skal printes, findes sange på mobil og vi har vores tv hvor vi løbende viser billeder, høre musik på højtalere mm

Dokumentation/evaluering

Vi skal huske at indtænke det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø samt inddragelse af lokalsamfundet i den pædagogiske lærerplan. Ligeledes skal børn i udsatte positioner også tilgodeses i dagligdagen. (se afsnitte om børn med særlige behov)

For at sikre os at vi tilgodeser hvert enkelt barn og lever op til vores mål, herunder lærerplansområderne, vil vi løbende gennemgå børnene til vores p-møder. Til vores pædagogiske weekend vil det blive gjort ekstra grundigt.

Planlægning af aktiviteter vil ske på baggrund af daglige iagttagelser og med henblik på vores læreplaner. Oplever vi at et barn har brug for at der bliver gjort en ekstra indsats, handler vi derefter. En gruppe børn har måske godt af lidt ekstra leg i gymnastiksalen eller det kan være nødvendigt at kontakte talepædagogen.

Fotografier: Vi tager jævnligt billeder af børnene som vi hænger op på stuerne. Det kan være daglige oplevelser og ture. Nogle gange bruger vi en opslagstavle til at udstille fotografier, tegninger, ting vi har fundet og meget andet for at dokumentere en enkelt oplevelse.

Fladskærm: der kører ofte billeder på skærmen af oplevelser som vi har haft gennem den seneste tid.

Tegninger: Vi udstiller også børnenes tegninger og malerier. Førskolegruppen bruger meget at tegne og på denne måde fortælle hvad de har oplevet.

Hjemmesiden: Igennem vores hjemmeside vil man kunne se billeder og læse om oplevelser og meget andet.

Barnets bog: Fotografier, sjove oplevelser og tegninger og andet vil blive sat i barnets egen mappe.

Børnehusets mappe: Her finder man fotografier og avisudklip fra vores tid som børnehave.

Opslagstavlen: Her finder man tillykke og velkomstsedler samt maddagssedler o.l.

Facebook :

-Kvong Børneby og karma i Kvong: Her ligger vi jævnligt billeder og tekst og video ind af dagligdagen i børnehaven.

- Kvong børnehus: Denne side er beregnet til beskeder mm forældre og personale imellem.

Forundringsklub: Her udstiller vi ting vi har fundet i naturen eller noget vi har lavet.

Garderobesnak: De små samtaler med forældrene, hvor vi fortæller om oplevelser vi har med netop deres barn.

Forældresamtaler: Vi tilbyder systematisk en opstartssamtale samt en samtale omkring 3,4 år i forbindelse med sprogvurderinger og igen det sidste år inden der er skolestart, således vi kan samarbejde med forældre om barnets udvikling og overgang til skole. Vi opfordrer naturligvis forældre til at bede om en samtale, hvis de finder det nødvendigt, ligeledes stiller vi krav om samtaler, hvis vi ser nogle udfordringer som skal italesættes.

Yderlige vil vi også bruge reaktionen fra børn og forældre, iagttagelse og interviews af børnene samt dialog ved personale og bestyrelsesmøde i vores løbende evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan.

Hvordan skal forældrebestyrelsen inddrages??

- Forældrebestyrelsen er inddraget i det omfang at de er kommet med deres syn på hvad et godt børnemiljø er (se bilag)
- Forældrebestyrelsen skal gennemlæse og kommentere det færdige materiale.
- Forældrebestyrelsen skal løbende informeres og inddrages i evaluering af den pædagogiske læreplan og have mulighed for at komme med ideer, forslag og kommentar.

Hvordan skal børnene inddrages??

Børnene skal interviews – vi vælger typisk de ældste børn. (se bilag 2)

Vi vil udvælge forskellige situationer til iagttagelse af børnene, eks. Legeplads, rundkreds, badeværelsesbesøg m.m.

Vi vil også have fokus på kammeratskab, mobning relationer, bedste venner o. Lign.

Vi vil se på hinanden, hvordan er de voksne i forhold til at skælde ud, trøste, være nærværende, sure, glade m.m.

Hvad vil vi gøre for at forbedre/sikre et godt børnemiljø:

- Personalet indsamler og tolker resultaterne af iagttagelser, interviews m.m. Når dette er gjort, inddrages børnene i hvordan evt. dårlige ting kan forbedres.
- Vi kigger efter tegn på forbedringer og på at det gode forbliver godt, det kunne være færre konflikter, mange latterudbrud eller nære relationer.
- Vi skal løbende forholde os til og reflektere over, hvordan vi understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Bilag 1

Forældrebestyrelsens fokusområder:

- Tryghed
- Venskaber
- Udfoldelsesmuligheder (fysisk, kreativt og sprogligt)
- Motiveret personale
- Faste rammer
- Struktur
- Aldersrelevante tilbud
- Plads til forskellighed
- Selvstændighed
- Empati (tage hånd om hinanden)
- Plads til fordybelse

Bilag 2

Børneinterview med udgangspunkt i fokusområderne

1. Kan du li' at gå i børnehave?
2. Hvad er det bedste ved legepladsen?
3. Er der noget der ikke er så godt?
4. Hvor leger du bedst indenfor?
5. Hvad kan du ellers li' at lave i børnehaven?
6. Har du en bedste ven?
7. Leger du mest med de samme eller med mange forskellige?
8. Hvad gør dig rigtig glad?

9. Hvad gør dig rigtig ked af det?
10. Synes du de voksne skælder meget ud eller skælder lidt ud?
11. Hvad kan man bruge de voksne til?
12. Hvad laver du af sjove ting med de voksne?
13. Hvordan er det at være på badeværelset?
14. Hvad synes du om rundkreds?
15. Hvad er bedst når vi sidder og spiser?
16. Hvad er ikke så godt når man spiser?

Arbejdet med børn med særlige behov

I arbejdet med børn, vil der være nogle, som har særlige behov i større eller mindre grad.

Gennem iagttagelser – snak personalet imellem, til p-møder vil vi tilrettelægge arbejdet med disse børn.

Der kan være tale om at kontakte P.P.R. med henblik på at få hjælp fra talepædagog. Støttepædagog eller lign.

Det gælder dog om at vi i huset hurtig finder en dagligdag, hvor der er plads til barnet og hvor vi er sikker på, at barnet føler sig værdsat.

F.eks. hvis et barn har mange konflikter er det ekstra vigtigt, at der bliver givet smil og knus til barnet.

Det kan også være nødvendigt at flytte timer for at kunne gennemføre forskellige situationer/aktiviteter.

Hvis man pludselig får et stort behov for ekstra timer, er det vigtigt, at man har kontakten til kommunen således hjælpen til barnet findes hurtigst muligt.

Men særlige behov gælder også for det barn som "bare" er lidt mere følsomt eller mere usikker end de andre børn. Det er vigtigt at alle børn bliver set!, og der bliver handlet på eventuelle udfordringer.

Vuggestue

Vuggestuen er generelt børn med særlige behov, da de i højere grad har brug for trygge rammer, ro og regelmæssighed. Derfor tilrettelægger personalet aktiviteter, rytme og personale timer derefter. Ved sygdom er det vuggestue gruppen som prioriteres af det faste personale og børnehavegruppen som kommer til at møde en ny vikar (så vidt muligt)

1: alsidig personlig udvikling

Barnet skal opleve at til trods for dets udfordringer, er det en del af fællesskabet, at det høre til. Vi skal rumme barnet.

Eks. Barnet Victor er en dejlig dreng med et problem adfærd og ikke problembarnet Victor.

Finde positive ord om barnet frem for negative

Viljestærk ← → Hysterisk

2: social udvikling

1. Hjælpe barnet med at kommunikere
2. Være mægler i konflikter
3. Anerkendende pædagogik
4. Hjælpe barnet til at knytte venskaber
5. Vise barnet omsorg og derigennem styrke empati.

3: Kommunikation og sprog

- Lave særlige sproggrupper for de børn som har problemer, både for de børn med generelle sproglige problemer, fonologiske og sprogforståelse og for de tosprogede børn.
- Sætte ord på konkrete ting på en gåtur eksempelvis hæk, blomster, busk
- Posehistorier
- Rytme, rim og remser
- Pt. – et barn med ”dårligt” sprog. Vi har aftalt sprogstimulering med forældrene og har fået redskaber fra talepædagogen.

4: Krop, sanser og bevægelse

Vi skal være særlig opmærksom på de børn som har motoriske problemer og give dem udfordringer derefter. Eksempelvis skal barnet som er hybermobil ikke sidde på knæerne og det barn som har svært ved at bevæge sig uden at falde, skal så vidt muligt med på ture med let ujævnt terræn for at træne disse færdigheder.

5: Natur, udeliv og science

Det er vores erfaring at børn med problemadfærd trives rigtig godt ude i naturen hvor rammerne er vide. Derfor opfordrer vi gerne disse børn til at komme med ud af huset så meget som muligt.

6: Kulturelle æstetik og fællesskab

Inden for dette område har børn med problemadfærd ofte vanskelig ved at deltage på lige fod med de andre børn uden at der opstår konflikter. Her er det vores opgave at give disse børn mulighed for at få positive oplevelser ved at støtte og hjælpe barnet i processen.